

(๓๑)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๕๑๕/๒๕๕๗

คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒๑๘๓/๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลแขวงดุสิต

วันที่ ๒๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ความอาญา

ระหว่าง { พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์
 นายสมบัติ บุญงามอนงค์ ตำแหน่ง พนักงานศาลยุติธรรมชำนาญการ ปฏิบัติราชการแทน
 ผู้อำนวยการสำนักงานอัยการประจำศาลแขวงดุสิต จำเลย
 เรื่อง ประภาศคณะรักษารักษาความสงบแห่งชาติ ลพุโทฯ ๑๒ ๗.๔. ๒๕๕๘

โจทก์ฟ้องว่า ผู้บัญชาการทหารภาคศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒ และมาตรา ๔
 แห่งพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกาศใช้ก្នອຍการศึกทั่วราชอาณาจักร จัดตั้ง
 กองอำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย มีอำนาจเชิญบุคคลมารายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ ต่อนำ
 คณะรักษารักษาความสงบแห่งชาติควบคุมอำนาจการปกของประเทศไทยและมีคำสั่งคณะรักษารักษาความสงบแห่งชาติ
 ที่ ๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ให้จำเลยซึ่งเป็นบุคคลตามรายชื่อ ลำดับที่ ๖๐
 มารายงานตัวต่อคณะรักษารักษาความสงบแห่งชาติ ณ หอประชุมกองทัพบก เทเวศร์ ในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม
 ๒๕๕๗ เวลา ๑๐ นาฬิกา จำเลยไม่มารายงานตัวตามคำสั่ง คณะรักษารักษาความสงบแห่งชาติออกประกาศ
 คณะรักษารักษาความสงบแห่งชาติ (เฉพาะ) ที่ ๒๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และประกาศ

/คณะรักษารักษาความสงบ...

- ๒ -

คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพดี ฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ให้บุคคลที่มีรายชื่อ
ตามคำสั่งดังกล่าวซึ่งยังไม่มารายงานตัว ให้มารายงานตัวภายในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลา
๑๖ นาฬิกา หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลากลางวัน จำเลยทราบคำสั่งและประกาศดังกล่าวแล้วไม่มารายงานตัว
ตามคำสั่งโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้อง เหตุเกิดที่แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำเลยเป็นบุคคล
คนเดียวกับจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๕๘๙/๒๕๕๔ ของศาลแขวงพระนครเหนือ ขอให้ลงโทษ
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๘ ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพดี ฉบับที่ ๑/๒๕๕๗
ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพดี (เฉพาะ) ที่ ๒๕/๒๕๕๗ ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพดี
ฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพดีที่ ๓/๒๕๕๗ และนับโทษจำคุกจำเลยในคดีนี้
ติดต่อกับโทษของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๕๘๙/๒๕๕๔ ของศาลแขวงพระนครเหนือ
จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ
พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความนำสืบไม่ได้แย้งกันและรับฟังได้ในเบื้องต้นว่า
พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบกออกประกาศใช้กฎหมายการศึกทั่วราชอาณาจักร
ตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลา ๓ นาฬิกา เป็นต้นไป ตามประกาศกองทัพบก ฉบับที่ ๑/๒๕๕๗
ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย ตามคำสั่งกองทัพบก
(เฉพาะ) ที่ ๔๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ต่อมพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา
ผู้บัญชาการทหารบกและหัวหน้าคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพดีประกาศควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ

/ตามประกาศ...

๑ (๓๑ ทว)

สำหรับศาลใช้

- ๓ -

ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และ
คณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิตมีคำสั่งเรียกบุคคลมารายงานตัว ณ หอประชุมกองทัพบก เทเวศร์
ในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๐ นาฬิกา โดยจำเลยเป็นบุคคลตามรายชื่อ ลำดับที่ ๖๐
ไม่มารายงานตัวตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ ๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗
คณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิตออกประกาศคณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิต (เฉพาะ) ที่ ๒๕/๒๕๕๗
ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และประกาศคณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พ.ศ. ๒๕๕๗
ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ให้บุคคลที่มีรายชื่อตามคำสั่งดังกล่าวซึ่งยังไม่มารายงานตัว ให้มารายงานตัว
ภายในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๖ นาฬิกา ณ หอประชุมกองทัพบก เทเวศร์ หากผู้ใดฝ่าฝืน
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จำเลยไม่มารายงานตัว
ตามคำสั่งและประกาศดังกล่าว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยกระทำการทำความผิดตามพ้องหรือไม่
โจทก์มีร้อยเอกราชสิทธิ์ พิมพ์อภิญญา เปิกความเป็นพยานได้ความว่า พยานได้รับมอบหมายจาก
คณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามกล่าวหาว่า
ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยทราบคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ ๓/๒๕๕๗
ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิต (เฉพาะ) ที่ ๒๕/๒๕๕๗ ลงวันที่
๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และประกาศคณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่
๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ให้มารายงานตัวต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิตแล้วไม่ปฏิบัติตามคำสั่งและ

/ประกาศ...

- ๔ -

ประกาศโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี เอกสารหมาย จ.๕ และคำให้การของผู้กล่าวหาเอกสารหมาย จ. ๖ และมีพันตำรวจโทพงษ์ไสว แขมลำเจียง พนักงานสอบสวน กองบังคับการปราบปรามเบิกความเป็นพยานได้ความว่า คดีนี้ผู้บัญชาการสอบสวนกลางอนุญาตให้พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามสอบสวนจำเลย ตามบันทึกข้อความและกฎหมายที่ระบุไว้ในส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจนครบาล แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ เอกสารหมาย จ.๗ ถึง จ.๘ ชั้นสอบสวน พยานแจ้งข้อกล่าวหาและสอบสวนจำเลยแล้ว จำเลยให้การปฏิเสธตามบันทึกแจ้งข้อกล่าวหา เอกสารหมาย จ. ๑๔ และบันทึกคำให้การของผู้ต้องหาเอกสารหมาย จ. ๑๓ ส่วนจำเลยนำสืบว่า คณะกรรมการความสงบแห่งชาติยึดและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยมีสิทธิทักษะธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีสิทธิตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและกติกรรมระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองซึ่งประเทศไทยเป็นรัฐภาคี คณะกรรมการความสงบแห่งชาติไม่มีอำนาจเรียกจำเลยรายงานตัวและกำหนดโทษ และโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากผู้กล่าวหาไม่ได้รับมอบอำนาจหรือคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้บังคับบัญชาและพนักงานสอบสวนไม่ได้เป็นพนักงานสอบสวนในท้องที่เกิดเหตุ เห็นว่าคำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ ๘๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ กำหนดให้ผู้บัญชาการทหารบกเป็นผู้อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยมีอำนาจบังคับใช้กฎหมายทุกมาตราในพระราชบัญญัติกฎหมายศึก พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้มีอำนาจเชิญบุคคลมารายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่หรือมาให้ถ้อยคำหรือสั่งมอบเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่รับผิดชอบได้

/ผู้บัญชาการทหารบก...

- ๔ -

ผู้บัญชาการทหารบกจึงเป็นเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีพระราชบัญญัติกฎหมายการศึก พ.ศ. ๒๕๕๗

ให้ไว้ เมื่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้ายึดและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศเมื่อวันที่

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประoremม่อ้มให้ใช้รัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บรรดาประกาศ

และคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้

ประกาศหรือสั่งในระหว่างวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันที่คณะรัฐมนตรีเข้ารับหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญนี้

ไม่ว่าประกาศหรือสั่งให้มีผลบังคับในทางรัฐธรรมนูญ ในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร หรือในทางตุลาการ

ให้ประกาศหรือคำสั่งตลอดจนการปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งนั้น ไม่ว่าจะกระทำก่อนหรือหลังวันที่

รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นประกาศหรือคำสั่งหรือการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วย

รัฐธรรมนูญและเป็นที่สุด และให้ประกาศหรือคำสั่งดังกล่าวที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวัน

ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่ง

แล้วแต่กรณี แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก ดังนั้น คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงเป็นเจ้าพนักงานตามอำนาจ

ที่มีกฎหมายรัฐธรรมนูญให้ไว้ ศาลจึงไม่อาจยกข้อโต้แย้งของจำเลยที่อ้างว่า คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ยึดและควบคุมอำนาจจากการปกครองประเทศโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ สิทธิและเสรีภาพตามข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวขึ้นพิจารณา

แต่ที่โจทก์ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๘ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

- ๖ -

ฉบับที่ ๑/๒๕๕๗ ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (เฉพาะ) ที่ ๒๕/๒๕๕๗ ประกาศ
คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ และคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓/๒๕๕๗
เห็นว่า ขณะเจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งการเรียกจำเลยมารายงานตัวตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ ๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ นั้น มีประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๘ วรรคหนึ่ง
บัญญัติว่า ผู้ใดทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น^๑
โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ วัน หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ สำนับประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (เฉพาะ) ที่ ๒๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม
๒๕๕๗ และประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗
กำหนดให้บุคคลที่มีรายชื่อตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม
๒๕๕๗ และยังไม่มารายงานตัวต่อคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ให้มารายงานตัวภายในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม
๒๕๕๗ เวลา ๑๖ นาฬิกา หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ เห็นว่า โทษที่จะลงแก่ผู้กระทำการผิดตามประกาศดังกล่าวเป็นโทษที่บัญญัติเพิ่มเติม
ย้อนหลังจากที่เจ้าพนักงานมีคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม
๒๕๕๗ แล้ว โดยมีผลมุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่บุคคลโดยเฉพาะเจาะจง ไม่ได้เป็นการใช้บังคับแก่บุคคล
โดยทั่วไปแต่ก็ต่างไปจากกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษ
ที่จะลงแก่ผู้กระทำการผิดนั้นต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง และในระหว่างพิจารณาคดี มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

/(ฉบับที่ ๒๒)...

(๓๑ ทว)

สำหรับศาลใช้

- ๗ -

(ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๖ ให้ยกเลิกอัตราโดยไม่เกิน ๑๐ วัน หรือปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือหักจำทั้งปรับแทน กฎหมายที่แก้ไขใหม่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษามีอ้วนที่๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) อัตราโดยไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือหักจำทั้งปรับแทน กฎหมายที่แก้ไขใหม่เท่ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการมิได้แต่โดยปรับตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่เป็นกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำการมิได้หนักกว่าโดยที่กำหนดตามกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการมิได้ ไม่เป็นคุณแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๘ วรรคหนึ่ง (เดิม) และความผิดฐานนี้เป็นความผิดลหุโทษ มิใช่ความผิดต่อส่วนตัว แม้ไม่มีคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อตำรวจท้องที่หรือตำรวจหน่วยอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ผู้บัญชาการตำรวจนายสืบสานตระวงเจ้าของเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้พนักงานสอบสวนกองปราบปรามทำการสอบสวนได้ เมื่อไม่ปรากฏว่าคดีนี้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อตำรวจท้องที่หรือตำรวจหน่วยอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ผู้บัญชาการตำรวจนายสืบสานตระวงเจ้าของเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้พนักงานสอบสวนกองปราบปรามทำการสอบสวนตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ แต่ไม่มารายงานตัวตามคำสั่งและประกาศนี้ โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๘ วรรคหนึ่ง (เดิม)

/พิพากษาฯ...

○ (๓๑ ทว)

สำหรับศาลใช้

- ๘ -

พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๔ วรรคหนึ่ง (เดิม)

ลงโทษปรับ ๕๐๐ บาท หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

และศาลมิได้พิพากษาลงโทษจำเลยถึงจำคุก จึงไม่อ่านบ์โทษต่อได้ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้
จึงให้ยก.

นายจุมพล รัตธนภัส

วิภาศรี/พิมพ์/ท่าน